

УВАГА!
ХЛІБНИЙ ТУРУН – НЕБЕЗПЕЧНИЙ ШКІДНИК ПОСІВІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ

З початку квітня відмічається початок живлення у посівах озимої пшениці личинок хлібного туруна. Найчастіше від туруна потерпають посіви озимої пшениці, які розміщують по колосових попередниках. Також, фітофаг пошкоджує жито, ячмінь, овес, кукурудзу, просо, сорго, а також злакові трави.

Хлібний турун, або хлібна жужелиця поширений шкідник зернових культур на території нашої області.

Довжина жука складає 12-18 мм. До основних особливостей, за якими його можна визначити, відносяться: овальна форма тіла, темне забарвлення з металевим відливом та потужні щелепи. Личинка до 28 мм, має три віки, які відрізняються за розмірами головної капсули й тіла. Голова та грудні сегменти тіла личинок темно-бурі.

Весною личинки відновлюють своє живлення при середньодобовій температурі повітря $+7..+10^{\circ}$ С. Основної шкоди посівам озимої пшениці завдають личинки хлібної жужелиці у фазі сходи – початок кущіння. Пошкоджуючи листки й молоді стебла рослин, вони перетворюють їх у купки розмочаленої маси клітковини. У місцях скупчення личинок рослини гинуть, а на посівах утворюються плями у вигляді «лисина». Закінчуючи свій розвиток, личинка входить в ґрунт на глибину 15-18 см, де через два тижні вона перетворюється на жука. Вдень дорослі жуки знаходяться під грудочками землі та камінням, тому їх важко знайти, а ось живляться вони вночі. Шкідник прагне поласувати проростками зерна, обгризаючи їх практично вщент. До того ж, більш дорослі жуки харчуються листками рослин, залишаючи від них самі жилки, а пошкоджені листки мають «пожований» вид. Після збирання хлібів жужелиці концентруються саме там, де були найбільші втрати зерна.

Поріг шкодочинності: За наявності 2-3 личинок восени або навесні, 3-5 жуків на кв. м. влітку в період колосіння застосовують обприскування посівів інсектицидами.

Заходи захисту

Першочерговим заходом є дотримання науково обґрунтованого чергування культур у сівозміні, де кількість повторних посівів озимини обмежено. Площі озимої пшениці по колосових попередниках не повинні перевищувати 15-20% загальної площі озимих. Гарних результатів можна досягти при якісному та своєчасному збиранні врожаю зернових у стислі строки, видаленні з полів соломи й скиртуванні її без втрат, луценні стерні з наступною оранкою на глибину 20-22 см, обробітку ґрунту за системою напівпару, триразовій культивуванні з боронуванням у період між оранкою й сівбою, знищенні падалиці.